

Intravenöst järn-Vårdcentraler inom Hälsoval

Indikation

Intravenöst järn ordineras när perorala järnpreparat är ineffektiva eller ej kan användas pga svåra biverkningar där flera perorala preparat prövats

Intravenöst järn ges ej på vårdcentralen till barn < 18 år eller till gravida.

Intravenösa järnpreparat kan orsaka allergiska reaktioner som kan vara livshotande om de inte behandlas omgående. Risken för överkänslighetsreaktioner är förhöjd hos patienter med kända allergier, immunologiska eller inflammatoriska sjukdomar och hos patienter som tidigare haft svår astma, eksem eller annan atopisk allergi.

Ferinject är standardbehandling för flertalet patienter då priset är hälften jämfört Monofer. Ferinject kan dock ge **hypofosfatemi** där symptom är trötthet, muskelsvaghet, muskel eller skelettsmärta inom 2 veckor efter infusion.

Riskfaktorer för hypofosfatemi

- upprepade doser och eller korta intervall < 6 månader
- malnutrition, malabsorption, inflammatorisk tarmsjukdom
- genomgången obesitaskirurgi
- vitamin D-brist
- tidigare låg fosfatnivå eller symtom på hypofosfatemi efter järninfusion

Monofer rekommenderas vid riskfaktorer för hypofosfatemi.

Läkarordination

Ferinject

- Beräkna järnbehov enligt Fass. Max: 20mg/kg , 1000 mg per tillfälle och vecka
- Gör ordination via mall Fritextsök: Ferinj. admin på enhet

Monofer

- Beräkna järnbehov enligt Fass. Max: 20 mg/kg, 2000 mg per tillfälle och vecka
- Gör ordination via mall: Monofer. admin på enhet.

Ta ställning till planerad uppföljning (till exempel prov XX, XX veckor efter infusion) och beställ prover och dokumentera övervakningstiden (se längst ned).

Bokning enligt lokal rutin (administrativ bokning till sjuksköterska eller avsedd väntelista).

Administrering

- Sätt perifer infart som spolas med 10 ml NaCl före och efter infusion.
- Starta alltid infusionen långsamt-minskar risk för "Fishbane reaktion" samt var uppmärksam på extravasalt läckage eller obehag, kärlretning.
- Perifer infart tas bort efter infusion.

Ferinject

- Spädes i 100 ml steril NaCl 9mg/ml oavsett dos.
Ges som intravenös infusion (dropp) under >15 min,

Monofer

- Spädes i 100 ml NaCl 9 mg/ml, oavsett dos
Ges som intravenös infusion, starta långsamt
- Upp till 1000 mg ges under >15 minuter.
- Doser >1000 mg (max 20mg/kg) ges under >30 minuter

Övervakning under infusion

- Patienten ska inte lämnas ensam i 30 min efter påbörjad infusion.
- Larma vid tecken på allergisk reaktion (yrsel, kallsvettning, svullnad, andningssvårigheter) och avbryt infusionen.
- Tänk på *Fishbane reaktioner*: ofarliga snabbt övergående reaktioner kan uppkomma snabbt efter att infusionen påbörjats ($\frac{1}{2}$ till enstaka minut). Symtom är ofta tryck över bröstet och ansiktsrodnad/värmekänsla. Om det uppkommer avslutas infusionen. Symtomen viker ofta efter några få minuter. Påbörja infusionen igen efter ca 15 minuter, initialt med halva infusionstakten. Observera patienten 30 minuter efteråt.
- Vid *extravasalt läckage* avbryts infusionen och patienten informeras om att potentiell långvarig brun missfärgning finns. Avvikelse skrivs av behandlande sjuksköterska

Efter infusion

- Patienten sitter i väntrummet utan någon övervakning (instrueras att larma receptionen vid behov) och utan infart ytterligare 15 min (person utan förhöjd risk) respektive 30 min (vid förhöjd risk för överkänslighetsreaktion enligt ovan) efter given infusion. Patienten går därefter hem utan kontakt med personal.
Påminn patienten att boka in ev. provtagning enligt läkarens planering.

Dokumentation

- Sjuksköterska dokumenterar administreringen i utdelningsvyn, läkemedelslistan.

Nyckelord

Intravenöst, järninfusion, Ferinject, Monofer, järnbehandling.